

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Министарства трговине и туризма
за период 01.01.-31.12.2018. године**

Број: РВ006-19

Бања Лука, 08.05.2019. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	7
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	8
	1. Увод	8
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	8
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	9
	4. Набавке.....	11
	5. Припрема и доношење буџета	11
	6. Финансијски извјештаји.....	12
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	12
	6.1.1. Приходи и примици.....	12
	6.1.2. Расходи и издаци.....	14
	6.2. Имовина, обавезе и извори	20
	6.2.1. Имовина	20
	6.2.2. Обавезе.....	23
	6.2.3. Извори и промјене на нето имовини.....	24
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	24
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	24
	6.5. Напомене/образложења уз финансијске извјештаје	24

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Министарства трговине и туризма Републике Српске који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2018. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Министарства трговине и туризма Републике Српске, истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2018. године; прихода, примитака, расхода и издатака, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200 – 1810. Наша одговорност за провођење ревизије је даље описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 30 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Министарства трговине и туризма Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Министарства трговине и туризма Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2018. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

У пописне листе није извршен количински унос имовине из одговарајућих књиговодствених евиденција нити је извршен пренос података о стањима

потраживања и обавеза из документације која одражава екстерну потврду стања, затим нису сачињене одвојене пописне листе у најмање два примјерка нити је пописана туђа имовина, што није у складу са чланом 4,17. и 18. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза.

Као што је наведено под тачком 6.1.1.1. извјештаја:

Приходи обрачуноског карактера и потраживања су потцијењени у износу од 786.925 КМ јер нису исказана потраживања по основу продаје робе и услуга из трансакција унутар исте јединице власти за услуге које Угоститељски сервис пружа буџетским корисницима, што није у складу са параграфима 19. и 28. МРС-ЈС 9 Приходи из трансакција размјене и чланом 58. и 71. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачкама 6.1.1.2; 6.1.2.4. извјештаја:

Расходи за текуће одржавање су прецијењени за најмањи износ од 27.173 КМ за колико су потцијењени издаци за произведену сталну имовину и нефинансијска стална имовина. Наведено признавање улагања у нефинансијску имовину није у складу са чланом 19. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Расходи обрачуноског карактера су потцијењени за 16.609 КМ јер нису извршене корекције за потраживања од запослених која нису наплаћена у периоду дужем од годину дана, што није у складу са чланом 73. став 2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Министар је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих усљед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 08.05.2019. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Министарства трговине и туризма Републике Српске за 2018. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Министарства трговине у туризма Републике Српске за 2018. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Министарство је у току 2018. године вршило пријем запослених без расписивања јавног конкурса, што није у складу са чланом 31. и 62. став 2. Закона о државним службеницима.

Путем два интерна огласа за попуну радних мјеста намјештеника у Угоститељском сервису, извршен је пријем запослених на неодређено вријеме који су дотад имали статус на одређено вријеме, што није у складу са чланом 50. став (5) Закона о државним службеницима, којим је дефинисано да радни однос на одређено вријеме не може да прерасте у радни однос на неодређено вријеме.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, Министар је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Министарства трговине у

туризма Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Министарства трговине у туризму Републике Српске.

Бања Лука, 08.05.2019. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши у складу са чланом 4, 17. и 18. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) евидентирање услуга које пружа Угоститељски сервис у потпуности врши у складу са МРС-ЈС 9 Приходи из трансакција размјене, чланом 8. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и чланом 4, 58. и 71. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 3) врши исправно признавање расхода за текуће одржавање и издатака за произведену сталну имовину у складу са чланом 19. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 4) за потраживања која нису наплаћена у року 12 мјесеци од датума доспјећа врше корекције на терет обрачунских расхода како је прописано чланом 73. став 2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама;
- 5) у образложењима уз финансијске извјештаје презентују сва неусаглашена салда имовине и обавеза на дан пописа као и разлози неусаглашености у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- 1) пријем запослених врши у складу са чланом 31. и 62. став 2. Закона о државним службеницима;
- 2) при планирању и провођењу поступака јавних набавки, обухвате услуге које су сврстане у групу Анекс II дио А и дио Б врши у складу са чланом 3. и 17. Закона о јавним набавкама;
- 3) додјела намјенских средстава за развој туризма врши у складу са чланом 5. Уредбе о условима и критеријумима за додјелу намјенских средстава за развој туризма.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2018. годину,
- Одлука о усвајању Другог ребаланса буџета за 2018. годину,
- Закон о републичкој управи,
- Закон о државним службеницима,
- Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске,
- Закон о фискалној одговорности,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о трезору,
- Посебни колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске,
- Закон о доприносима,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида,
- Закон о порезу на доходак,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о јавним набавкама,
- Правилник о критеријумима за расподјелу финансијских средстава за рад удружења за заштиту потрошача,
- Уредба о условима и критеријумима за додјелу намјенских средстава за развој туризма

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Министарство трговине и туризма (у даљем тексту: Министарство) у складу са Законом о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18) врши управне и стручне послове дефинисане чланом 24.

Влада је донијела Уредбу о оснивању Угоститељског сервиса Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 114/18) са којим је Угоститељски сервис издвојен из Министарства трговине и туризма. Према члану 8. Уредбе о оснивању Угоститељског сервиса (у даљем тексту Уредба), Угоститељски сервис преузима раднике запослене у Министарству који су били распоређени на радним мјестима у Угоститељском сервису за потребе републичких органа. Уредба ступа на снагу 18.12.2018. године, и Министарство је саставило финансијске извјештаје са Угоститељским сервисом за 2018. годину, јер Одлуком о усвајању Другог ребаланса буџета Републике Српске за 2018. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 121/18) није предвиђено издвајање Угоститељског сервиса на посебан економски код за 2018. годину.

Угоститељски сервис преузима нефинансијску имовину, финансијску имовину и обавезе које су евидентирани на организационом коду Угоститељског сервиса у Главној књизи трезора Министарства и помоћним књигама. Угоститељски сервис преузима нефинансијску имовину према члану 9. Уредбе и то: хотел Крајина у Бања Луци, пословни простор у Бања Луци, објект Виља Јахорина ресторан у приземљу Народне скупштине, објект Владе на Козари и др.

Под директном надлежношћу Министарства налазе се Републичка дирекција за промет наоружања и војне опреме (у даљем тексту: Дирекција) и Туристичка организација Републике Српске (у даљем тексту: Туристичка организација). Министарство саставља збирни финансијски извјештај за Министарство (са Угоститељским сервисом), Дирекцијом и Туристичком организацијом.

Предмет ревизорског извјештаја за 2018. годину су финансијски извјештаји Министарства трговине и туризма са Угоститељским сервисом који је у саставу Министарства. Осим општег фонда 01 (буџет у ужем смислу) није било исказивања на други фондовима у току 2018. године.

Финансијско пословање Министарства се обавља преко јединственог рачуна трезора путем директне конекције са трезором. Средства за финансирање рада и програмских активности се обезбјеђују у буџету Републике Српске.

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији, Министарство није имало примједбе.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је финансијску ревизију за 2017. годину, сачинила извјештај број РВ032-18 у коме је дато шест препорука од тога три за финансијске извјештаје и три за усклађеност пословања. Министарство је доставило план мјера и активности у циљу провођења препорука и отклањања неправилности дана 1.2.2019. године, што није у року од 60 дана како је дефинисано чланом 21. став (3). Закона о ревизији јавног сектора

Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/05, 20/14). Препорука везана за искњижавање роба са залиха је проведена. Препорука везана за задатке и активности интерног контролора је дјелимично проведена (образложено у тачки 3. извјештаја). Препоруке везане за евидентирање услуга које пружа Угоститељски сервис, затим препоруке везане за пријем приправника, провођење поступака јавних набавки и додјелу грантова нису проведене (образложено у тачкама 3., 4., 6.1.1 и 6.1.2. извјештаја)

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства трговине и туризма са измјенама и допунама („Службени гласник Републике Српске“, број 40/18, 103/18) уређена је унутрашња организација, организационе јединице и дјелокруг послова и задатака, систематизација радних мјеста, укупан број и називи радних мјеста, опис послова са потребним бројем извршилаца, посебни услови за заснивање радног односа и др.

Послови из надлежности Министарства трговине и туризма обављају се у оквиру 71 систематизованог радног мјеста са 99 извршилаца, од тога 46 радних мјеста са статусом државног службеника са 68 извршилаца, 22 систематизована радна мјеста са статусом намјештеника са 27 извршилаца и радно мјесто шеф Кабинета, савјетник министра и возач министра, који се ангажују у мандату министра. Послове из надлежности Угоститељског сервиса као посебне организационе јединице у оквиру Министарства обавља 140 извршилаца, у оквиру 76 систематизованих радних мјеста. Послове из дјелатности Угоститељског сервиса обавља 140 извршилаца са статусом намјештеника. Од укупног броја извршилаца због специфичне дјелатности, 30 извршилаца се ангажује по потреби за вријеме туристичке сезоне на основу уговора о раду на одређено вријеме.

На дан 31.12.2018. године у Министарству је било 190 запослених од тога у секретаријату Министарства 79 извршилаца укључујући министра и три приправника, а у Угоститељском сервису је било 111 извршилаца (сви са статусом намјештеника), од чега су 108 на неодређено и 3 на одређено вријеме.

У току године безведеног јавног конкурса извршен је пријем осам извршилаца на неодређено вријеме, један извршилац запослен на одређено вријеме је примљено на неодређено вријеме, као и пријем два приправника, што није у складу са чланом 31.,50. став 5. и 62. став 2. Закона о државним службеницима („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08,117/11, 37/12 и 57/16). Путем два интерна огласа за попуну радних мјеста намјештеника у Угоститељском сервису, 36 извршилаца запослених на одређено вријеме, је примљено на неодређено вријеме, што није у складу са чланом 50. став 5. истог закона, којим је дефинисано да радни однос на одређено вријеме не може да прерасте у радни однос на неодређено вријеме.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству трговине и туризма систематизовано је радно мјесто интерног ревизора али није попуњено док је у Угоститељском сервису на пословима интерног контролора систематизацијом предвиђен један извршилац. Увидом у персоналне досије запослених у Угоститељском сервису ревизијом је утврђено да за поједине запослене недостају задња важећа рјешења.

Попис имовине и обавеза није урађен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем

имовине и обавеза (у даљем тексту Правилник о попису „Службени гласник Републике Српске“, број 45/16) јер:

- Комисије за попис нису сачиниле одвојене пописне листе у најмање два примјерка за сваку категорију имовине и обавеза, што није у складу са чланом 17. тачка 4) Правилника о попису;
- у пописне листе није вршен унос количина имовине преузетих из одговарајућих књиговодствених евиденција, такође пренос података о стањима потраживања и обавеза није рађен из документације која одражава екстерну потврду стања у складу са чланом 18. Правилника о попису;
- Комисија за попис није пописала имовину која није у власништву Министарства, а коју користи (посједује) у складу са чланом 4. став (1) тачка 2. Правилника о попису.

Помоћни програм основних средстава за поједина основна средства не садржи све потребне податке (назив добављача, фабрички број и друге релевантне карактеристике имовине). Помоћни програм за залихе у Угоститељском сервису не омогућава адекватно праћење и евиденцију залиха, јер није међусобно увезан са радним јединицама, па се ради постизања исправности формирају евиденције у „Excel-у“ са којима се прати излаз са залиха.

Успостављање система финансијског управљања и контроле у Министарству је у почетној фази. Министар је именовано лице задужено за финансијско управљање и контролу, које је сачинило полугодишњи и годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контрола. Такође је донесен план рада за успостављање и развој финансијског управљања и контрола за 2018. годину, сачињене су Изјаве у вези достигнутог степена развоја система интерних финансијских контрола за 2018. годину и Изјаве о планираним мјерама за успостављање достигнутог нивоа развоја система интерних финансијских контрола за 2019. годину.

Министарство није уредило систем интерних контрола према дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), јер није:

- донијело акт о управљању ризицима којим се уређују организациони циљеви и задаци, процјена ризика и управљање ризицима (члан 8. став 2. закона);
- дефинисало кључне пословне процесе и успоставило књигу пословних процеса (тачка 22. подтачке 3, 4 и 5. наведеног упутства);
- извршило анализу постојећих и на основу тога донијело нова правила и процедуре имајући у виду да је у протеклом периоду, дошло до значајних измјена у законској и подзаконској регулативи из различитих области.

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- **попис имовине и обавеза врши у складу са чланом 4, 17. и 18. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;**
- **пријем запослених врши у складу са чланом 31. и 62. став 2. Закона о државним службеницима.**

4. Набавке

Министарство је донијело план јавних набавки за 2018. годину и току године усвојило пет измјена и допуна плана. Планирано је укупно 1.601.093 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту ПДВ-а) од тога за потребе Министарства 281.241 КМ, а за потребе Угоститељског сервиса 1.319.852 КМ.

Планиране су набавке роба (1.241.041 КМ), услуга (153.400 КМ), радова (100.000 КМ) и набавки из анекс II дио Б укупне вриједности (106.652 КМ). Министарство је провело у име и за рачун Владе Републике Српске набавку радова на санацији „Вила“ Јахорина из средстава клириншког дуга. Поменута набавка се не планира планом набавки Министарства, а приказана је у реализацији.

Према извјештају о реализацији у току године проведено је 39 поступака набавки у износу 2.138.363 КМ од чега: отвореним поступком (920.105 КМ), преговарачким без објаве обавјештења (862.062 КМ), конкурентски захтјевом за доставу понуда (231.969 КМ), директним споразумом (86.232 КМ) и неприоритетне услуге (37.995 КМ). У току 2018. године набављани су: месни производи, пиће, пекарски производи, поврће и воће, канцеларијски материјал, радни столови, услуге одржавања аутомобила, радови на реконструкцијама објеката и др. Узорком је обухваћено девет поступака јавних набавки укупне вриједности од 1.235.856 КМ што чини 58% реализације набавки, а односе се на: санацију и реконструкцију „Вила“ Јахорина по хитном поступку за које је проведено преговарачки поступак без објаве обавјештења, затим отвореним поступцима набављана је кухињска опрема, возило и угаљ. За набавку професионалне опреме у угоститељству је проведено конкурентски поступак, а директним споразумима су обезбијеђене услуге графичког дизајна, завршне обраде књига и одржавање возила.

Планом јавних набавки за 2018. годину нису планиране набавке услуге: авиотранспорта (6.649 КМ), телекомуникационе (11.999 КМ) и правне услуге (936 КМ) које су сврстане у групу Анекс II дио А и дио Б. Министарство за наведене услуге није проводило поступке јавних набавки, што није у складу са чланом 3. и 17. став (1) Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“, број: 38/14).

Осим наведеног, код других прегледаних јавних набавки нису утврђене неусклађености са Законом о јавним набавкама

Препоручује се министру да обезбиједи да се при планирању и провођењу поступака јавних набавки, обухвате услуге које су сврстане у групу Анекс II дио А и дио Б врши у складу са чланом 3. и 17. Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Министарство је припрему и израду буџетског захтјева вршило у складу са Инструкцијама Министарства финансија у формату програмског буџетирања. Министарство је у складу са Документом оквирног буџета (ДОБ 1) доставило Министарству финансија Републике Српске буџетски захтјев у износу од 10.422.600 КМ који је за 2.721.600 КМ већи од почетног буџетског ограничења које износи 7.701.000 КМ. Одлуком Народне скупштине о усвајању буџета за 2018. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 114/17), Министарству је одобрен буџет у износу од 7.865.200 КМ. У току године су била два ребаланса буџета. Одлуком о усвајању Ребаланса буџета за 2018. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 45/18) Министарству је одобрено 8.396.800 КМ и то:

расходи за лична примања (3.689.400 КМ), расходи по основу коришћења роба и услуга (696.900 КМ), субвенције (300.000 КМ), грантови (1.800.000 КМ), трансфери између и унутар јединица власти (450.000 КМ), издаци за нефинансијску имовину (1.172.000 КМ) и остали издаци (288.500 КМ).

Одлуком о усвајању Другог ребаланса буџета Републике Српске за 2018. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 121/18), Министарству је одобрен буџет у износу од 8.754.100 КМ и то: расходи за лична примања 3.804.100 КМ; расходи по основу коришћења роба и услуга 756.900 КМ; субвенције 300.000 КМ; грантови 1.800.000 КМ; трансфери између и унутар јединица власти 479.600 КМ; издаци за нефинансијску имовину 1.273.000 КМ и остали издаци 340.500 КМ. Најзначајније ставке буџетских расхода одобрене су у виду грантова и трансфера између и унутар јединица власти и то: текући грант за заштиту потрошача (100.000 КМ), текући грант за развој туризма у Републици Српској (1.049.239 КМ), као и за трансфере јединицама локалне самоуправе (20.000 КМ), трансфер Дирекцији (109.600 КМ) и трансфер Туристичкој организацији (350.000 КМ). Након доношења другог ребаланса проведено је девет реалокација у вриједности 321.704 КМ и то шест у оквиру Министарства (63.484 КМ) и три са нивоа Владе Републике Српске (258.220 КМ).

6. Финансијски извјештаји

Министарство има статус буџетског корисника чија је главна књига у саставу ГКТ и према чланом 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17) врши извјештавање на нивоу Министарства и заједно са нижим буџетским корисником путем збирних извјештаја. Министарство је сачинило прописане образце годишњих извјештаја: Образац 2 – Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима 01 до 05, Образац 4а – Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а – Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писано Образложење уз финансијске извјештаје. Сачињени су и збирни извјештаји заједно са Дирекцијом и Туристичком организацијом. Министарство је након датума извјештавања извршило корекцију финансијских извјештаја у колонама претходне године и у дијелу Образложења у вези судских спорова.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Укупно извршење буџета исказано је у износу од 8.987.346 КМ што је за 3% више (233.246 КМ) у односу на Други ребаланс буџета, што је покривено реалокацијама. У извјештају о извршењу буџета исказани су приходи и примици који се не планирају на нивоу буџетског корисника у износу 818.458 КМ.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи (са приходима обрачунског карактера) и примици су исказани у износу од 1.274.641 КМ, а чине их: приходи (678.233) и примици из трансакција са другим јединицама власти (596.408 КМ). Према налазу ревизије приходи су потцијењени за приходе обрачунског карактера у износу од 786.925 КМ (објашњено у тачки 6.1.1.1. извјештаја).

6.1.1.1. Приходи

Приходи се односе на приходе Министарства (125.445 KM) и приходе Угоститељског сервиса (552.787 KM). Приходи (без прихода обрачунског карактера) су исказани у укупном износу од 222.050 KM и односе се у пуном износу на непореске приходе.

Непореске приходе чине: приходе од пружања јавних услуга (204.507 KM), приходе од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене између или унутар јединица власти (10.347 KM) и остале непореске приходе (7.196 KM).

Приходе од пружања јавних услуга чине приходи Министарства (114.361 KM) и приходи Угоститељског сервиса (90.146 KM). Приходи Министарства односе се највише на уплате Републичке дирекције за промет наоружања и војне опреме (101.218 KM). Приходи Угоститељског сервиса односе се на наплаћене приходе по основу услуга смјештаја у хотелима „Крајина“, „Рајска долина“ и то у готовом новцу (57.490 KM) и приходи од наплаћених фактура по основу услуга у износу од 32.656 KM.

Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене између или унутар јединица власти односе се на наплаћене фактура за услуге смјештаја из трансакција размјене са државом (8.615 KM) и унутар истих јединица власти (1.731 KM).

Остале непореске приходе чине највише приходи Министарства по основу поврата грантова из ранијег периода.

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу 456.183 KM и у потпуности се односе на Угоститељски сервис, а чине их: приходи обрачунског карактера (457.619 KM) и приходи обрачунског карактера по основу односа између или унутар јединица власти (-1.436 KM).

Приходе обрачунског карактера чине приходи од реализација залиха (451.007 KM) и остали приходи обрачунског карактера (6.612 KM).

Влада Републике Српске је дана 13.07.2017. године донијела Закључак број 04/1-012-2-778/17 којим се задужује Министарство да обрачун потрошње по основу пружених услуга, врши по посебном цјеновнику хране и пића за сљедеће буџетске кориснике: Народна скупштини Републике Српске, Служба предсједника Републике Српске, Генерални секретаријат Владе Републике Српске и кабинети министара у Влади Републике Српске. Угоститељски сервис није у 2018. години издавао књиговодствене исправе (фактуре), већ је о количини и вриједности извршених услуга напријед наведеним буџетским корисницима, достављао обрачуне у облику обавјештења названим „раздужења“, што није у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15) као и чланом 4. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18).

Министарство односно Угоститељски сервис није исказао приходе обрачунског карактера и потраживања по основу продаје робе и услуга из трансакција унутар исте јединице власти у износу од 786.925 KM за услуге које Угоститељски сервис пружа буџетским корисницима, што није у складу са параграфима 19. и 28. MPC-JC 9 Приходи из трансакција размјене и чланом 58. и 71. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се министру да обезбједи да се евидентирање услуга које пружа Угоститељски сервис у потпуности врши у складу са МРС-ЈС 9 Приходи из трансакција размјене, чланом 8. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и чланом 4, 58. и 71. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 596.408 КМ, а чине их примици за нефинансијску имовину (350.220 КМ), примици за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти (120.417 КМ) и остали примици (125.771 КМ).

Министарство односно Угоститељски сервис је прије рока за састављање финансијских извјештаја примијенило рачуноводствене политике у смислу да се евидентирање услуга у угоститељству, за продату храну и пиће, исказује на приходима обрачунског карактера (приход од реализације роба), а њихову наплату исказује на примицима у складу са чланом 58. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Претходне године Министарство је сву наплату исказивало као приходе од пружања јавних услуга, међутим корекцијом је извршено раздвајање тако да наплаћена продаја хране и пића евидентирана као примици, а само наплаћене услуге ноћења као приходи од пружања услуга. На основу ових промјена извршено је кориговање колоне претходна година у финансијским извјештајима.

Примици за нефинансијску имовину исказани су у износу 350.220 КМ, а односе на Угоститељски сервис и у потпуности их чине примици од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл.

Примици за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти највише се односе на Угоститељски сервис, а чине их највише примици за нефинансијску имовину из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти у износу од 119.673 КМ.

Остали примици износе 125.771 КМ, а чине их примици по основу пореза на додату вриједност (74.548 КМ) и остали примици из трансакција између или унутар јединица власти (51.223 КМ). Примици по основу пореза на додату вриједност односе се на наплаћене примитке по основу обрачунатог ПДВ-а на излазне фактуре.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 10.543.964 КМ од тога на расходе се односи 8.931.054 КМ, а на издатке 1.612.910 КМ. Сви расходи и издаци су исказани на фонду 01 (општи фонд). Укупне расходе чине текући расходи (6.894.835 КМ), расходи обрачунског карактера (1.556.619 КМ) и трансфери између и унутар јединица власти (479.600 КМ). Текуће расходе чине: расходи за лична примања (3.816.182 КМ), расходи по основу коришћења роба и услуга (799.514 КМ), субвенције (300.000 КМ) и грантови (1.979.139 КМ).

Према налазу ревизије расходи су прецијењени у најмањем износу од 27.173 КМ за расходе одржавања и потцијењени за расходе обрачунског карактера у износу од 16.609 КМ (више објашњено у тачкама 6.1.2.2 и 6.1.2.4. извјештаја).

6.1.2.1. Расходи за лична примања

Расходи за лична примања запослених исказани су у укупном износу од 3.816.182 КМ што је 100% од Другог ребаланса буџета. Чине их расходи за: бруто плате

запослених (3.620.062 KM), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (75.769 KM), накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (84.054 KM) и за отпремнине и једнократне помоћи (36.296 KM).

Бруто накнаде трошкова и осталих личних примања односе се највећим дијелом на расходе за: превоз на посао и са посла (53.684 KM), јубиларне награде (2.222 KM) и дневнице за службена путовања у земљи и иностранству (18.401 KM). Расходи за отпремнине и једнократне помоћи односе се највећим дијелом на: отпремнине по колективном уговору (12.526 KM), новчане помоћи приликом рођења дјетета (5.568 KM), новчане помоћи у случају теже болести или инвалидности (1.554 KM) и новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (15.748 KM).

У 2018. години доношењем Закона о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске”, број 66/18) и Закона о платама запослених у органима управе („Службени гласник Републике Српске”, број 66/18), измијењен је начин уговарања плата између послодавца и запосленог, повећан је основни лични одбитак, уведен нови модел обрачуна плата и извршен прерачун коефицијената. У Закону о платама запослених у органима управе, који је ступио је на снагу 01.08.2018. године, измијењена је одредба члана 2. која дефинише појам плате, при чему плата представља плату прије опорезивања, као и одредбе чланова којима су дефинисани коефицијенти за обрачун основне плате.

Министарство је извршило обрачун и исплату личних примања запосленима у складу са новим законским одредбама.

6.1.2.2. Расходи по основу коришћења роба и услуга

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су износу од 799.514 KM што износи 6% више од Другог ребаланса буџета, а покривено је реалокацијама.

Расходи по основу утrophка електричне енергије, комуналних и комуникационих и транспортних услуга исказани су у износу од 217.510 KM што је 6% више у односу на Други ребаланс буџета. Расходи у износу од 25.980 KM се односе на Министарство а чине их највећим дијелом расходи за: услуге коришћења фиксних телефона (12.157 KM), мобилних телефона (7.588 KM) и поштанске услуге (5.983 KM). Расходи у износу од 191.530 KM се односе на Угоститељски сервис а чине их највећим дијелом расходи за: утрошену електричну енергију (45.258 KM), централно гријање (50.426 KM), услуге водовода и канализације (56.083 KM), одвоза смећа (21.900 KM), коришћење фиксних телефона (16.670 KM), мобилних телефона (11.999 KM) и поштанске услуге (6.945 KM).

Расходи за режијски материјал исказани су у износу од 76.969 KM што је за 1% више од Другог ребаланса буџета, од чега се 23.609 KM односи на Министарство, а 53.360 KM на Угоститељски сервис. Код Министарства највећим дијелом их чине расходи за: компјутерски материјал (8.965 KM), обрасце и папир (6.045 KM), регистраторе и фасцикле (3.327 KM), дневну штампу (1.280 KM) и службена гласила (1.954 KM). Код Угоститељског сервиса највећим дијелом их чине расходи за: остали режијски материјал (16.387 KM), хемијски материјал за одржавање чистоће (19.107 KM), остали материјал за одржавање чистоће (7.246 KM), компјутерски материјал (2.719 KM) и обрасце и папир (2.194 KM).

Расходи за текуће одржавање су исказани у износу од 95.024 KM, што је за 12% ниже од одобреног Другог ребаланса буџета, од чега се 11.952 KM односи на Министарство, а 83.072 KM на Угоститељски сервис. Расходи у Министарству

односе се на расходе за: молерске радове (3.603 КМ) и одржавање превозних средстава (8.349 КМ).

Расходи у Угоститељском сервису односе се на расходе за: остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграда (62.129 КМ), одржавање превозних средстава (13.815 КМ) и текуће одржавање гријне, расхладне и заштитне опреме (7.128 КМ). Расходи за текуће одржавање су прецијењени за најмањи износ од 27.173 КМ због погрешног признавања за колико су потцијењени издаци за произведену сталну имовину и зграде и објекти што није у складу са чланом 19. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16, 118/18).

Расходи по основу путовања и смјештаја исказани су износу 86.004 КМ што је за 30% више у односу на Други ребаланс буџета, од чега се 56.661 КМ односи на Министарство, а 29.343 КМ на Угоститељски сервис. Код Министарства односе се на расходе: по основу службеног путовања у земљи (4.797 КМ), по основу службеног путовања у иностранству (24.190 КМ), по основу утрошка бензина (10.104 КМ) и утрошка нафте (17.570 КМ). Код Угоститељски сервиса односе се на расходе: по основу службеног путовања у земљи (1.230 КМ), по основу службеног путовања у иностранству (309 КМ) и утрошка нафте (27.785 КМ).

Расходи за стручне услуге исказани су у износу од 68.230 КМ што је 24% више у односу на Други ребаланс буџета од чега се 44.810 КМ односи на Министарство, а 23.420 КМ на Угоститељски сервис. Код Министарства односе се највећим дијелом на расходе за услуге штампања, графичке обраде (19.763 КМ); објављивање тендера, огласа (5.888 КМ); осигурање возила (5.471 КМ); одржавање рачунара и биро опреме (3.848 КМ) и одржавање рачунарских програма (3.776 КМ). Код Угоститељски сервиса односе се највећим дијелом на расходе за: осигурање возила (6.977 КМ); израду пројектне документације (5.595 КМ) и остале стручне услуге (8.141 КМ).

Остали неklasификовани расходи исказани су у износу од 255.777 КМ, што је за 4% више у односу на Други ребаланс буџета од чега се 247.791 КМ односи на Министарство, а 7.986 КМ на Угоститељски сервис. Код Министарства највећим дијелом односе се на расходе за: бруто накнаде по уговору о дјелу (66.149 КМ); организације пријема, манифестација и сл. (42.608 КМ); остале непоменуте расходе (123.164 КМ); допринос за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида (4.096 КМ) и по основу котизација за семинаре (3.550 КМ).

У току године у Министарству је било активно неколико пројеката од којих су најзначајнији: „Развој трговине“, „Наше је боље“ и „Реализација Стратегије туризма“. Најзначајнији расходи у оквиру пројекта „Развој трговине“ односе се на расходе по основу: пријема и манифестација (22.440 КМ); медијског оглашавања, смјештаја поводом реализације овог пројекта (12.817 КМ). Најзначајнији расходи у оквиру пројекта „Наше је боље“ односе се на расходе по основу: уговора о дјелу (32.583 КМ); пријема и манифестација (10.223 КМ).

Најзначајнији расходи у оквиру пројекта „Реализације Стратегије туризма“ односе се на расходе по основу: уговора о дјелу (23.068 КМ); пријема и манифестација (9.945 КМ) и услуге рекламирања, оглашавања, штампања часописа, одржавање Конференције „Брендирање домаћих производа-Наше је боље“ у Вишеграду, Дервенти, Бијељини, Бања Луци, Зворнику (71.091 КМ) и промоција гастро туризма у Републици Српској, обрада књиге етно дестинације у Републици Српској,

рачунарска обрада слика за етно дестинације на пројекту „Реализације стратегије туризма“ (38.343 КМ).

Препоручује се министру да обезбједи да се врши исправно признавање расхода за текуће одржавање и издатака за произведену сталну имовину у складу са чланом 19. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2.3. Грантови и субвенције

Грантови су исказани у износу од 1.979.139 КМ што је за 10% више од Другог ребаланса буџета, а што је обезбјеђено реалокацијама. Односе се на: текући грант за развој туризма у Републици Српској (1.049.239 КМ), капитални грант за развој туризма у Републици Српској (829.900 КМ) и текући грант за заштиту потрошача (100.000 КМ).

Текући грант за заштиту потрошача исказан је у износу од 100.000 КМ а додјела средстава вршена је за текуће трошкове у износу 42.000 КМ и финансирање пројеката у износу 58.000 КМ. За сваку од седам удружења потрошача додијељено је 500 КМ за мјесечне режијске трошкове. Финансирању пројеката су претходиле конкурсне процедуре у складу са Правилником о критеријумима за расподјелу финансијских средстава за рад удружења за заштиту потрошача („Службени гласник Републике Српске“, број 44/12 и 1/16). Текући грантови за заштиту потрошача додијељени су за пројекте удружењима: Звоно Бијељина (11.987 КМ), Дон Приједор (7.808 КМ), Женски интерактивни рурални центар Источно Сарајево (8.025 КМ), Оаза Требиње (5.650 КМ), Покрет потрошача РС (5.000 КМ), Центар за афирмацију младих Шековићи (7.216 КМ), Удружење грађана „ТоПееР“ Добој (4.889 КМ) и Реакција Бања Лука (7.425 КМ).

За додјелу средстава *текућег и капиталног гранта за развој туризма* формиране су комисије за спровођење поступка додјеле намјенских средстава и за спровођење поступка контроле утрошка додијељених намјенских. Наконведеног Јавног конкурса за финансирање пројеката у области туризма и угоститељства у 2018. години комисија је запримила и обрадила 538 пријава. Средства у износу од 1.879.139 КМ су додијељена за 224 корисника од чега су 154 корисника испуњавала услове предвиђене конкурсом (1.549.319 КМ), 67 корисника су добили средства по рјешењу министра (288.400 КМ) док су 3 корисника средства добили по закључку Владе Републике Српске (41.420 КМ). Министарство је са корисницима средстава закључило уговоре о суфинансирању пројеката, а за средства додијељена у износима већим од 10.000 КМ су обезбјеђена мјеницама.

Министарство је додијелило средства по закључку Владе: Феријалном савезу Републике Српске (30.000 КМ), Привредној комори Републике Српске (8.920 КМ) и Шаховском савезу Републике Српске (2.500 КМ), што није у складу са чланом 5. Уредбе о условима и критеријумима за додјелу намјенских средстава за развој туризма („Службени гласник Републике Српске“, број 1/18). Наведеним чланом је, поред осталог прописано да се додјела намјенских средстава за развој туризма врши након проведене процедуре избора најбољих пројеката, што није учињено.

Субвенције су исказане у износу од 300.000 КМ колико је планирано Другим ребалансом буџета. Односе се на субвенцију у области трговине и туризма привредном друштву Олимпијски центар „Јахорина“ ради суфинансирања организације „EXIT фестивал на Јахорини“ који је одржан у периоду 15. до 18. март 2018. године.

Препоручује се министру да обезбиједи да се додјела намјенских средстава за развој туризма врше у складу са чланом 5. Уредбе о условима и критеријумима за додјелу намјенских средстава за развој туризма.

6.1.2.4. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 1.556.620 КМ, а чине их расходи обрачунског карактера (1.531.742 КМ) и расходи обрачунског карактера по основу односа између или унутар јединица власти (24.878 КМ).

Расходи обрачунског карактера су исказани по основу: набавне вриједности реализованих залиха (1.103.656 КМ), расхода по основу амортизације (283.448 КМ), расхода од усклађивања вриједности имовине (5.754 КМ) и осталих расхода обрачунског карактера (138.884 КМ). Обрачунски расходи износе у Министарству (60.706 КМ), а Угоститељском сервису (1.495.914 КМ).

Набавне вриједности реализованих залиха односи се на набавну вриједност реализованих залиха робе у малопродаји (918.866 КМ), набавну вриједност утрошених залиха материјала (66.160 КМ) и набавну вриједност залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће издатих у употребу (118.630 КМ).

Расходи амортизације су исказани по основу обрачунате амортизације за зграде и објекте, превозна средства, опрему и остала средства која се амортизују. Код обрачуна амортизације примјењене су за средства набављена 2018. године годишње амортизационе стопе из Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике ("Службени гласник Републике Српске", број 110/16). За одређена стална средства која су дјелимично амортизована претходних година по стопама које се разликују од стопа прописаних нису се користиле кориговане стопе.

Расходи од усклађивања вриједности имовине односе се на исправке вриједности спорних потраживања и потцијењени су за 16.609 КМ јер нису извршене корекције због ненаплативости у периоду дужем од годину дана за потраживања од запослених код Угоститељског сервиса што није у складу са чланом 73. став 2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама.

Остали расходи од обрачунског карактера највећим дијелом се односе евидентирање расхода по основу обрачунатог пореза на додату вриједност у износу 133.778 КМ за које Угоститељски сервис није вршио фактурисање за издату робу и услуга одређеним буџетским корисницима, већ интерно евидентирао обавезу по основу ПДВ-а (објашњено у тачки 6.1.1.1. извјештаја).

Расходи обрачунског карактера по основу односа између или унутар јединица власти односе се на расходе обрачунског карактера по основу односа са фондовима обавезног осигурања а насталих по основу исправке вриједности потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса за здравствено осигурање и дјечију заштиту и то код Министарства (16.021 КМ) а код Угоститељског сервиса (8.857 КМ).

Препоручујемо министру да обезбиједи да се за потраживања која нису наплаћена у року 12 мјесеци од датума доспјећа врше корекције на терет обрачунских расхода како је прописано чланом 73. став 2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама.

6.1.2.5. Трансфери

Трансфери између и унутар јединица власти су исказани у укупном износу од 479.600 КМ колико је планирано Другим ребалансом буџета, а односе се на трансфере између различитих јединица власти и трансфере унутар исте јединице власти.

Трансфери између различитих јединица власти односе се на трансфер јединицама локалне самоуправе у износу од 20.000 КМ колико је одобрено Другим ребалансом буџета. Односи се на суфинансирање манифестације „53. Кочићев збор“ по Закључку Владе Републике Српске од 21.06.2018. године.

Трансфери унутар исте јединице власти исказани су у износу од 459.600 КМ колико је одобрено Другим ребалансом буџета. Односе се на трансфере: Дирекцији (109.600 КМ) и Туристичкој организацији Републике Српске (350.000 КМ) на име бруто плата, накнада и других расхода. Додјељују се у различитим мјесечним износима у зависности од расположивих средстава.

6.1.2.6. Издаци

Укупни издаци исказани су у износу 1.612.910 КМ колико је предвиђено Другим ребалансом буџета а односе се на издатке за нефинансијску имовину (1.273.168 КМ) и на остале издатке (339.742 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину исказани су у износу 1.273.168 КМ колико је предвиђено Другим ребалансом буџета, а односе се на издатке за набавку постројења и опреме (186.767 КМ) и за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. (1.086.401 КМ). У Министарству издаци су исказани (37.941 КМ) и на Угоститељски сервис (1.235.227 КМ). Због погрешне класификације издаци за произведену сталну имовину су потцијењени у најмањем износу од 27.173 КМ (више објашњено у тачки 6.1.2.2. извјештаја).

Издаци за набавку постројења и опреме у Министарству исказани су у износу од 35.562 КМ и највећим дијелом се односе на набавку рачунарске опреме (29.519 КМ) и остале канцеларијске опреме (3.795 КМ). Издаци у Угоститељском сервису исказани су у износу од 151.205 КМ и највећим дијелом се односе на набавку моторних возила у износу 100.994 КМ и набавку машина и уређаја у износу 41.514 КМ. Једно возило је набављено у износу 71.094 КМ док је за друго возило (29.900 КМ) извршена резервација средстава у 2018. години након проведена набавке и закљученог уговора.

Угоститељски сервис није платио посебан допринос за солидарност у износу од 5% од цијене купљеног службеног путничког возила што износи 3.450 КМ према члану 6. став (1) тачка 2) Закона о фонду солидарности за дијагностику и лијечење обољења стање и повреда дјете у иностранству („Службени гласник Републике Српске“, број 100/17). Поменуто плаћање је извршено у току ревизије у 2019. години.

Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и слично исказани су у износу 1.086.401 КМ. Издаци у Министарству односе се на набавку ауто гума (2.379 КМ). Издаци у Угоститељском сервису (1.084.022 КМ) односе се на издатке за набавку робе, која служи за припремање хране и пића за даљу продају (922.521 КМ), издатке за залихе осталог материјала - набавка угља за гријање (56.050 КМ), издатке за набавку ситног инвентара (102.812 КМ) и издатке за залихе ауто гума (2.639 КМ).

Остали издаци исказани су у износу 339.741 КМ односе се на издатке по основу пореза на додату вриједност (248.948 КМ), остале издатке (21.269 КМ) и на остале издатке из трансакција између или унутар јединица власти (69.524 КМ). На Министарство се односи (45.567 КМ), а на Угоститељски сервис (295.174 КМ).

Издаци по основу по основу пореза на додату вриједност односе се на улазни ПДВ, који се плаћа добављачима (233.661 КМ) и по основу разлике излазног и улазног ПДВ-а, који се плаћа Управи за индиректно опорезивање (15.287 КМ).

Остали издаци се односе на отплату неизмирених обавеза по основу накнада трошкова превоза запослених који су дефинисани Меморандумом о разумијевању о измирењу обавеза насталих поводом извршења одлуке Уставног суда Републике Српске од 16.03.2018. године и Објашњењем Министарства финансија о укалкулисавању обавеза по основу разлике за накнаде трошкова превоза из ранијих година.

Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти односе се на издатке за накнаде плата за породилско одсуство који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања (37.983 КМ) и издатке за накнаде плата за вријеме боловања који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања (31.541 КМ).

6.2. Имовина, обавезе и извори

6.2.1. Имовина

Нефинансијска имовина исказана је у износу бруто вриједности 34.502.546 КМ, исправке вриједности 13.611.014 КМ и нето вриједности 20.891.532 КМ. Чини је нефинансијска имовина у сталним средствима и нефинансијска имовина у текућим средствима.

6.2.1.1. Нефинансијска имовина у сталним средствима

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у износу од 20.727.709 КМ нето вриједности. Чине је произведена стална имовина, драгоцености и непроизведена стална имовина.

Произведена стална имовина исказана је у износу од 3.773.095 КМ нето вриједности. Чине је зграде и објекти, постројења и опрема и нематеријална произведена опрема.

Зраде и објекти исказани су у износу 3.190.799 КМ нето вриједности. Чине их угоститељско-туристички објекти (2.465.141 КМ), канцеларијски објекти и простори (713.983 КМ) и спортски терени, зелене површине (11.675 КМ). Због погрешне класификације зграде и објекти су потцијењени у најмањем износу од 27.173 КМ (више објашњено у тачки 6.1.2.2. извјештаја).

Постројења и опрема исказана су у износу од 578.936 КМ нето вриједности, која се највећим дијелом односе на: превозна средства (262.409 КМ), производно услужни намјештај и инвентар (228.590 КМ), рачунарску и комуникациону опрему (55.573 КМ), канцеларијску опрему алат и инвентар (14.993 КМ) и опрему за гријање, вентилацију и хлађење (16.450 КМ).

Повећање вриједности постројења и опреме у 2018. години износи 326.020 КМ, а односи се на набавке имовине и то Министарства (35.562 КМ) и набавке за потребе Угоститељског сервиса (290.458 КМ). Министарство је набављало највише рачунарске опрему у износу (29.519 КМ), канцеларијски инвентар (3.795 КМ), канцеларијски намјештај (1.397 КМ) и др. За потребе Угоститељског сервиса из

буџета (општи фонд 01) је набављано опреме у износу од 110.506 КМ, а из средстава клириншког дуга за опремање објекта „Вила на Јахорини у износу од 179.952 КМ које не улазе у извршење буџета на позицији Министарства. Из буџета је набављено моторно возило (71.094 КМ), машине и уређаји (41.514 КМ), рачунарска опрема (3.596 КМ), опрема за гријање, вентилацију и хлађење (2.210 КМ) и др. За опремање објекта „Вила“ на Јахорини Влада РС је донијела Одлуку („Службени гласник Републике Српске“, број 102/18) о усмјеравању средстава у износу 180.000 КМ из средстава клириншког дуга, те су набављане производно услужни намјештај у износу од 150.342 КМ и производно услужни инвентар у износу од 18.811 КМ. У току 2018. године Министарство је на основу Одлука Владе пренијело права власништва над једним возилом бруто вриједности од 18.243 КМ и у истом износу исправке вриједности на Инспекторат Републике Српске, рачунарску опрему бруто вриједности 2.076 КМ исто толике исправке вриједности на Туристичку организацију Калиновик.

Нематеријална произведена имовина односи се на рачунарске програме нето вриједности 3.360 КМ. Министарство је примијенило ревалоризациони модел вредновања на нематеријалну произведену имовину, иако књиговодствена вриједност рачунарских програма није сведена на нулу, што није у складу са чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Министарство је извршило процјену програма на дан 31.12.2018. године и свођење књиговодствене вриједности на новопрочијењену вриједност од 3.000 КМ евидентирало на начин да је за износ новопрочијењене садашње (нето) вриједности искњижена акумулирана амортизација примјеном црвеног сторна, а одобрене резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине. Програм за бензинске пумпе и интернет страницу укупне бруто вриједности 40.733 КМ исто толике исправке вриједности који нису у употреби су искњижени из билансе евиденције на основу препорука Комисије за процјену програма.

Драгоцјености су исказане у износу од 5.820 КМ. Односе се на умјетничка дјеласлике и фотографије, које се налазе у просторијама Министарства и Угоститељског сервиса.

Непроизведена стална имовина исказана је у износу од 15.906.750 КМ и односи се на вриједност земљишта на Јахорини укупне површине 106.045 м².

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми износи 1.042.044 КМ и односи се санацију и реконструкцију објекта „Вила“ на Јахорини, а по основу Одлуке Владе о усмјеравању средстава из средстава клириншког дуга. Министарство је провело набавку (више објашњено у тачки 4. извјештаја), а Министарство финансија је вршило плаћање и евидентирање на организационом коду Угоститељског сервиса.

6.2.1.2. Нефинансијска имовина у текућим средствима

Нефинансијска имовина у текућим средствима исказана је у износу бруто вриједности 243.529 КМ, исправке вриједности 79.706 КМ и нето вриједности 163.823 КМ, а чини је стална имовина намијењена продаји и обустављена пословања и залихе материјала, учинака и роба.

Стална имовина намијењена продаји и обустављена пословања исказана је у бруто износу од 1.800 КМ и исто толике исправке вриједности.

Залихе материјала исказане су у износу од 27.564 КМ нето вриједности а чине их залихе угља који се користи за потребе хотела „Рајска долина“.

Залихе роба исказане су износу од 214.165 КМ бруто вриједности, 77.906 КМ исправке вриједности односно 136.259 КМ нето вриједности, а односе се на храну и пиће у ресторанима и бифеима. Корекцију вриједности чине укалкулисана разлика у цијени (45.529 КМ) и укалкулисани ПДВ (32.377 КМ).

6.2.1.3. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења исказана су у износу 792.754 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 546.818 КМ односно нето вриједности 245.936 КМ. Чине је дугорочна финансијска имовина и разграничења и краткорочна финансијска имовина и разграничења.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења исказана су износу 20.000 КМ бруто вриједности исто толике исправке вриједности а чине их акције и учешћа у капиталу које је Министарство уложило у ЈП „Робне резерве РС“ и кориговало због одласка у стечај.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказана су у износу 772.754 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 526.818 КМ односно нето вриједности 245.936 КМ, а чине је готовина (788 КМ), краткорочна потраживања (145.666 КМ), краткорочна разграничења (12.643 КМ) и краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти (86.839 КМ).

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 481.212 КМ бруто вриједности исправке вриједности 335.546 КМ односно нето вриједности 145.666 КМ, а односе се краткорочна потраживања по основу продаје и извршених услуга (78.012 КМ), потраживања од запослених (17.131 КМ), потраживања по основу пореза на додату вриједност (43.048 КМ) и остала краткорочна потраживања (7.475 КМ).

Краткорочна потраживања по основу продаје и извршених услуга исказана су у износу од 412.564 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 334.552 КМ односно нето вриједности 78.012 КМ и односе се на потраживања за продате производе и извршене услуге у земљи. Краткорочна потраживања од запослених код Угоститељског сервиса прецијењена су у износу од 16.609 КМ, јер нису извршене корекције истих због ненаплативости у периоду дужем од годину дана, што није у складу са чланом 73. став 2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама.

Краткорочна разграничења исказана су у бруто износу 12.643 КМ без исправке вриједности односно 12.643 КМ нето вриједности а чине их краткорочно разграничени расходи (2.728 КМ) и остала краткорочна разграничења (9.915 КМ).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти исказана су у износу од 278.111 КМ бруто вриједности исправке вриједности 191.272 КМ односно нето вриједности 86.839 КМ, а односе се на краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (53.468 КМ) и краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти (33.371 КМ).

Министарство није исказало потраживања по основу продаје робе и услуга из трансакција унутар исте јединице власти и приходе обрачунског карактера у износу од 786.925 КМ за услуге које Угоститељски сервис пружа буџетским корисницима, што није у складу са параграфима 19. и 28. МРС-ЈС 9 – Приходи из трансакција размјене и чланом 58. и 71. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим

политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (објашњено у тачки 6.1.1.1. извјештаја)

6.2.2. Обавезе

Укупне обавезе и разграничења Министарства исказане су у износу од 1.917.010 КМ и у цјелости се односе се на краткорочне обавезе и разграничења.

Краткорочне обавезе и разграничења чине обавезе: за лична примања запослених; из пословања; за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите; краткорочна резервисања и разграничења и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти.

Обавезе за лична примања запослених исказане су у износу од 447.847 КМ, а чине их обавезе: за бруто плате запослених и бруто накнаде плата (431.984 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (15.863 КМ). Обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи чине обавезе за: превоз за новембар и децембар (9.943 КМ); помоћ у случају смрти ужег члана породице (3.462 КМ) и отпремнине за одлазак у пензију (2.458 КМ).

Обавезе из пословања исказане су у износу од 656.430 КМ, а односе се на обавезе: за набавку роба и услуга (573.153 КМ); набавку сталне имовине (72.962 КМ) и према физичким лицима (10.315 КМ).

Обавезе за грантове исказане су у износу од 607.919 КМ, од чега се 432.919 КМ односи на обавезе из 2018. г. док се износ од 175.000 КМ односи на обавезе за грантове из 2014. године (Аутокомерц Фоча износ од 100.000 КМ и Апартхотел Вучко износ од 75.000 КМ).

Остала краткорочна разграничења исказана су у износу од 29.623 КМ, а односе се на обавезе по почетном стању (уплата депозита у износу од 25.623 КМ од „Нова ада“ Бања Лука за учешће на конкурс за додјелу концесије и 4.000 КМ од Међуопштинског удружења „Врбањски бисери“ за поврат гранта).

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другом јединицама власти исказане су у износу од 172.030 КМ, а односе се на обавезе за трансфере према Туристичкој организацији Републике Српске (48.800 КМ) и Дирекцији (123.230 КМ, од чега се 23.230 КМ односи на обавезе по основу трансфера за 2018. године док се 100.000 КМ односи на обавезе из 2016. године).

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти исказане су у износу од 2.576 КМ а односе се на обавезе према Министарству финансија по основу Оракл лиценце.

Од укупно послатих 15 конфирмација, враћено је 13, док двије конфирмације нису враћене. Од 13 враћених конфирмација у седам конфирмација је потврђено стање идентично које се води у финансијским евиденцијама Министарства, док се код шест добављача стања разликују од стања исказаних у Министарству.

Министарство није у напоменама објелоданило неусаглашена обавезе према добављачима за послате ИОС-е, што није у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

На дан 28.02.2019. године остале су неизмирене обавезе у износу од 885.099 КМ од тога обавезе из 2014. године (175.000 КМ), обавезе из 2016. године (100.000 КМ) а остало су обавезе из 2018. године.

6.2.3. Извори и промјене на нето имовини

Властити извори средстава исказани су у износу од 3.680 КМ, а односе се на резерве по основу ревалоризације. Резерве по основу ревалоризације су формиране примјеном ревалоризационог модела вредновања на нематеријалну произведену имовину и опрему у 2018. години иако књиговодствена вриједност рачунарских програма није сведена на нулу, што није у складу са чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (тачка 6.2.1.1. извјештаја).

Министарство финансија је извршило корекцију почетног стања 2018. године на позицији трајних извора средстава и финансијског резултата код Министарства преносом укупног износа од 15.933.825 КМ на општи организациони код Републике Српске.

6.3. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна евиденција исказана је у износу од 1.437.255 КМ и у пуном износу се односи на евидентиране примљене мјенице по основу обезбјеђења за дате грантове. У ванбилансној евиденцији није евидентирана туђа опрема у складу са чланом 92. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (објашњено у тачки 3. извјештаја).

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Министарство трговине и туризма је кориговало податке о судским споровим које је првобитно доставило уз Образложења уз финансијске извјештаје Министарства.

У Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањене су информације везане за потенцијалне обавезе, тј. објављен је преглед и процјена судских спорова у којима се наводи да је исказана вриједност потенцијалних обавеза (главни тужбени захтјев, законска камата и трошкови поступка) по основу покренута 34 судска спора против Министарства у најмањем износу од 13.954.150 КМ. Министарство води 62 судска спора у најмањем износу од 2.375.546 КМ којег чине: главни тужбени захтјев, законска камата и трошкови поступка.

6.5. Напомене/образложења уз финансијске извјештаје

Министарство је уз финансијске извјештаје за 2018. годину доставило и писана Образложења на начин да се посебно објашњавају позиције у Министарству, а посебно у Угоститељском сервису. Образложења уз финансијске извјештаје не садрже све потребне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника јер нису у потпуности објелодањене информације за поједине позиције јер не садрже потребна: образложења као ни узроке значајних разлика на позицијама на којима је било

веће извршење у односу на Други ребаланс буџета, затим нису објављене неусаглашене обавезе према добављачима (тачка 6.2.2 извјештаја).

Препоручује се министру да обезбједи да се у образложењима уз финансијске извјештаје презентују сва неусаглашена салда имовине и обавеза на дан пописа као и разлози неусаглашености у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Ревизијски тим

Горан Штрбац, с.р.

Сњежана Тубић, с.р.